

***INTERVENCIÓ DEL TREBALLADOR O
TREBALLADORA SOCIAL D'ATENCIÓ
PRIMÀRIA DE SALUT
AMB POBLACIÓ INFANTIL I
ADOLESCENT***

Equip Treballadores Socials Atenció Primària

AUTORES:

ALTIMIRAS GARCIA, Mª DOLORES. Centre d'Atenció Primària Malva-rosa .
Departament de València Clínic - Malva-rosa.

GARCÍA GÓMEZ, TERESA. CAP Bétera Departament de València Arnau de
Vilanova - Lliria

HERNÁNDEZ ZARZOSO, PILAR. CAP Natzaret Departament de València Clínic -
Malva-rosa

LÓPEZ MARTÍNEZ, ÁNGELES. CAP L'Olleria - Benigànim Departament de Xàtiva-
Ontinyent

LÓPEZ POVEDA, AMPARO. CAP Mislata Departament de València La Fe

ÍNDEX GENERAL

	Pàg.
1- Introducció.....	4
2- Població Diana.....	5
3- Objectius del treballador o treballadora social.....	6
3.1 Objectiu general	
3.2 Objectius específics	
4- Activitats del/la treballador/a social	7- 9
5- Recursos socio-sanitaris.....	10 - 11
6- Metodologia.....	12 - 13
6.1 Criteris de derivació	
6.2 Procediments de derivació	
6.3 Coordinació	
6.4 Circuit intervencions coordinades	
7-Protocol d'intervenció en l'atenció a menors en risc.....	14-20
8- Avaluació.....	21
9- Bibliografia.....	22
Annex I: Full de notificació per a l'atenció socio-sanitària infantil i la protecció de menors	

1.- INTRODUCCIÓ

De tots els programes de salut d'atenció primària ja establits, el programa d'**Atenció a la Infància** és bàsic per dos raons:

En primer lloc perquè s'està actuant sobre la persona des dels seus primers **dies de vida**, inclús en l'etapa **prenatal**, i és ací on la **prevenció i la promoció de la salut** adquirixen especial importància.

I en segon lloc perquè este programa també es dirigix a xiquets/es en **edat escolar** i és l'escola un dels àmbits més adequat per a realitzar intervencions dirigides a l'**educació i promoció de la salut** tant dels/de les menors, com de les seues famílies.

Partint del model d'**atenció primària** que considera la persona com un ser **biopsicosocial**, i considerant que les activitats **del treballador o treballadora social** ("d'ara en avant" t.s) van orientades a **previndre** aquells **factors socials de risc**, que fan als individus més **vulnerables davant de la salut-malaltia**, constatem l'important paper a exercir per este/a professional com a membre interdisciplinari de l'equip d'atenció primària ("d'ara en avant" EAP).

La intervenció **dels ss.** en el camp de la salut podem emmarcar-la en:

-La **investigació dels factors psicosocials** i la seua incidència en la consecució dels objectius de salut tant individual, familiar com comunitària, promovent la participació de la comunitat en defensa d'aquella.

-L'**atenció als problemes psicosocials** que incidixen en les situacions de malaltia, desencadenant la dita situació, o com a conseqüència d'ella.

Finalment cal afegir que la intervenció en este programa estarà basada fonamentalment en l'aplicació del "**Programa de Supervisió de la Salut Infantil**", que s'establisca en cada centre d'atenció primària, ("d'ara en avant" CAP), en funció de les característiques de la zona bàsica.

2.-POBLACIÓ DIANA

2.1.- Població general

Menors a qui va dirigit el Programa de Supervisió de la Salut Infantil: de 0 a 14 anys.

2.2.- Població específica des de l'àmbit d'actuació del/de la t.s.

Menors en situació de risc.

A nivell general podem definir **RISC SOCIOSANITARI** com: tota situació derivada de la falta o escassetat de recursos sanitaris, socials, culturals i econòmics, no sols del pacient sinó de la família i de la comunitat, que dificulta el seu accés a la salut integral.

Específicament dins d'esta Guia d'actuació amb **menors**, considerem **en situació de risc**, aquells/es menors la problemàtica dels quals incidix en el seu procés de salut i malaltia, fent-los especialment vulnerables. Els indicadors per a la intervenció del/de la t.s. seran fonamentalment els establits en el "Full de notificació per a l'atenció sociosanitària infantil i la protecció de menors". (Annex I)

El desenrotllament d'esta intervenció s'arreplega en el punt **6** com a **Protocol d'actuació específica**.

3.- OBJECTIUS DELS TREBALLADORS SOCIALS

3.1.- OBJECTIU GENERAL

Contribuir a elevar el nivell de salut i la qualitat de vida de la població diana, actuant en la disminució de factors de risc que intervinguen en el deteriorament de la seua salut.

3.2.- OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Estudi-investigació de les característiques sociodemogràfiques de la zona.
- Participar en la captació dels menors per a la seua incorporació al Programa i en el compliment dels exàmens de salut establits en este.
- Conèixer les demandes/necessitats de la població diana, i intervindre sobre estes.
- Contribuir a la detecció i atenció de situacions de risc, intervenint en la problemàtica social que incidisca en la salut del/de la menor i aportant el diagnòstic social a la història.
- Fomentar l'adquisició d'hàbits i actituds positives de salut dels/de les menors, família i comunitat, potenciant la participació activa de la població de la zona en la Promoció de la salut infantil.
- Establir coordinació per al desenrotllament de les activitats del Programa dins de l'EAP i amb aquelles entitats que treballen en l'àmbit del menor, fonamentalment amb el Centre Municipal de Servicis Socials ("d'ara en avant" CMSS).

4.- ACTIVITATS DEL TREBALLADOR O TREBALLADORA SOCIAL

OBJECTIU	ACTIVITAT	TÈCNiques	INSTRUMENTS
<p>Estudi-investigació de les característiques sociodemogràfiques de la zona</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Realització de guia de recursos per a este sector poblacional. -Coneixement de les característiques sociodemogràfiques de les famílies dels/de les menors (variables demogràfiques, econòmiques, de vivenda, culturals, laborals, etc.). -Identificació de grups de població amb perfils de risc. -Aportació d'estes dades al Diagnòstic de Salut de la zona. 	<ul style="list-style-type: none"> - Observació. -Entrevista amb informadors clau. -Entrevista – individual - familiar. -Visita domiciliària. -Reunions de coordinació. 	<ul style="list-style-type: none"> - Padró. -Sistema informàtic: Abulcassis . -Fitxes i Guies de recursos. -Actes de reunions.
<p>Participar en la captació dels/de les menors per a la seua incorporació al Programa, i en el compliment dels exàmens de salut establits en este.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Captació de la població a través del treball coordinat amb: <ul style="list-style-type: none"> . Professionals de l'EAP . Unitats de suport . Altres nivells assistencials de l'àmbit sanitari . Altres programes: Programa de l'embaràs, part i puerperi, etc. . CMSS . Altres recursos socioeducatius -Captació directa en consulta del/la t.s. -Derivació per part de l'equip de pediatria dels casos d'incompliment en situació de risc. -Intervenció i seguiment coordinat amb l'EAP, en el CAP i/o en domicili, dels casos d'incompliment en situació de risc. -Intervenció i seguiment coordinat amb altres recursos socioeducatius de la zona en els casos d'incompliment en situació de risc. 	<ul style="list-style-type: none"> -Anàlisi de la base de dades d'Abulcassis. -Entrevista – individual - familiar -Reunions de coordinació. -Visita domiciliària. 	<ul style="list-style-type: none"> - Abulcassis. -Informes/Full d'Interconsulta/Informe del Contacte. -Derivació informal. -Actes de reunions.

Intervenció del treballador o treballadora social d'AP amb Població Infantil i Adolescent

<p>Conèixer les demandes/necessitats de la població diana, i intervenir sobre estes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Estudi, valoració i avaluació de la problemàtica plantejada per les famílies. -Realització del Diagnòstic Social i proposta d'Intervenció Social a nivell individual, familiar i/o comunitari. -Informació, derivació i gestió si és el cas, de prestacions i recursos en l'àmbit sociosanitari, a les famílies. -Avaluació de la correspondència i idoneïtat, entre les demandes detectades i els recursos aplicats, elaborant un Informe periòdic dirigit a les Institucions implicades. 	<ul style="list-style-type: none"> -Anàlisi de la base de dades d'Abulcassis. -Entrevista individual i familiar. -Visita domiciliària. -Reunions de coordinació. 	<ul style="list-style-type: none"> -Abulcassis. -Informes/Full d'Interconsulta/Informe del Contacte. -Derivació informal. -Suport paper i informàtic sobre Recursos. -Actes de reunions.
<p>Contribuir a la detecció i atenció de situacions de risc, intervenint en la problemàtica social que incidisca en la salut del menor- (Desenrotllat en el punt 6)</p>			
<p>Fomentar l'adquisició d'hàbits i actituds positives de salut dels/de les menors, família i comunitat, potenciant la participació activa de la població de la zona en la Promoció de la salut infantil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Difusió del Programa entre les institucions i entitats de la zona. -Creació de programes conjunts intersectorials entre l'EAP i altres institucions i entitats de la zona, per a població general i col·lectius amb necessitats especials (minories ètniques, immigrants, discapacitats, etc.) d'acord amb les necessitats detectades. -Participació en la formació de cuidadors (pares, familiars, educadors etc.): educació per a la salut, orientació en pautes i habilitats de criança, guies anticipatòries, etc. -Promoció de l'organització de grups en la promoció de salut infantil (AMPA, AV, consells escolars, grups d'ajuda mútua), en col·laboració amb l'EAP. -Manteniment de reunions periòdiques amb entitats de la zona, participant en les plataformes organitzatives existents, a fi de promocionar iniciatives per a millorar el nivell de salut 	<ul style="list-style-type: none"> - Xarrades. - Tallers. -Tècniques grupals. -Reunions de coordinació amb entitats i institucions implicades. 	<ul style="list-style-type: none"> -Díptics, tríptics, etc. -Mitjans audiovisuals. -Divulgació en mitjans de comunicació de la zona. -Actes de reunions.

Intervenció del treballador o treballadora social d'AP amb Població Infantil i Adolescent

	infantil.		
<p>Establir coordinació per al desenrotllament de les activitats del programa dins dels diferents serveis de l'EAP i amb aquelles entitats que treballen en l'àmbit del menor, fonamentalment amb el CMSS</p>	<p>-Participació en la realització d'un Protocol d'intervenció coordinada de l'EAP i entitats de la zona en què consten: .Delimitació de funcions, activitats i competències de cada servei en la intervenció en l'àrea del menor. .Instruments i protocols d'informació i derivació entre els serveis. .Cronograma d'activitats i establiment de reunions periòdiques. .Indicadors d'avaluació de la intervenció.</p> <p>-Actuació com a responsable de la coordinació entre l'EAP i la resta d'entitats en la implementació i desenrotllament d'estes activitats.</p>	<p>-Reunions de coordinació amb l'EAP i institucions implicades.</p>	<p>-Actes de reunions -Suport informàtic</p>

5.-RECURSOS SOCIOSANITARIS

SANITARIS	INSTITUCIONALS	ECONÒMICS	SUPORT SOCIAL	CONVIVÈNCIA, OCI I TEMPS LLIURE
------------------	-----------------------	------------------	----------------------	--

<p>-Programes de salut: Supervisió de la Salut Infantil i Embaràs, Part i Puerperi.</p> <p>-Subministrament de material d'incontinència a pacients amb trastorns greus d'incontinència. (Resolució de 21-03-02 del conseller de Sanitat).</p> <p>-Prestacions ortoprotètiques (Conselleria de Sanitat).</p> <p>-Prestacions sanitàries farmacèutiques i ortoprotètiques a persones amb discapacitat. (Llei 11/2003 de la Generalitat Valenciana i Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids (LISMI)).</p> <p>-Targeta Sanitària (Llei 6/2008 d'Assegurament Sanitari Públic de la Comunitat Valenciana i desplegament posterior). <i>Vegeu Guia de targeta sanitària</i></p> <p>-Reintegrant de gastos per trasllat i dietes.</p> <p>-Llet artificial per a fills/es de mares amb VIH.</p> <p>-Prestació farmacèutica reduïda per a certes patologies (TBC, VHI etc.).</p>	<p>Conselleria Benestar Social</p> <p>-Direcció General de Família.</p> <p>-Direcció Territorial: Secció Menor.</p> <p>-Residències maternoinfantils.</p> <p>-Centres d'acollida: vivendes tutelades i residències.</p> <p>-Centres de recepció de menors.</p> <p>-Telèfon d'abusos sexuals al menor. (INFOABU). 902.22.22.45</p> <p>-Telèfon del menor 900.10.00.33</p> <p>-Servici d'atenció psicològica a menors víctimes d'abusos sexuals.</p> <p>-Servici d'orientació laboral de menors i jòvens.</p> <p>-Servicis especialitzats d'atenció a família i infància (SEAFI).</p> <p>-Punts de trobada familiar (PTF).</p> <p>-Entitats de mediació.</p> <p>-Centre Orientació i Diagnòstic.</p> <p>Conselleria de Sanitat:</p> <p>-Direcció General de Salut Pública:</p>	<p>-Prestacions familiars (INSS).</p> <p>-Prestació per naixement o adopció contributiva i no contributiva (AEAT).</p> <p>-Deducció per maternitat: ajudes per a mares treballadores amb fills menors de 3 anys.(AEAT)</p> <p>-Ajudes econòmiques (orde anual d'ajudes de la Conselleria de Benestar Social).</p> <p>-Recursos econòmics específics del Programa de Menor del CMSS: .Prestació econòmica per acolliment familiar en família extensa (orde anual Conselleria B. Social).</p> <p>.Prestació econòmica de protecció (Programa del Menor).</p> <p>.Ajudes de menjador en termini ordinari o fora de termini.</p> <p>.Ajuda assistència a guarderia d'estiu (juliol i agost).</p> <p>.Programa Proinfància de La Caixa (xecs per a vestuari, alimentació, higiene, etc).</p> <p>.Xec escolar (informació terminis).</p> <p>.Beca de llibres i transport escolar (informació terminis).</p>	<p>-Programa Municipal d'Ajuda Domicili.</p> <p>-Programa Municipal d'Absentisme Escolar.</p> <p>-Programa Municipal d'Atenció Psicològica.</p> <p>-Equip de Mesures Judicials.</p> <p>-Activitats preventives de les Taules de Solidaritat i Aula Cibercaixa (menors en situació de desavantatge social).</p> <p>-Associacions, ONG i voluntariat.</p>	<p>-Centres de dia per a menors i jòvens.</p> <p>-Centres d'Informació juvenil.</p> <p>-Ludoteques.</p> <p>-Cursos d'estiu.</p> <p>-Programa de vacances per a mares soles amb fills a càrrec.</p>
---	---	---	---	--

	<p>Servici de Salut Infantil i Dona.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Centres d'atenció primària. -Centres d'especialitats i hospitals. -Unitats d'atenció primerenca i Logopèdia. -Unitats d'Odontopediatria. -Salut Mental Infantil i Juvenil. -Unitats de Conductes Addictives (UCA). -Centres de Salut Sexual i Reproductiva. -Unitat de Trastorns Alimentaris. <p style="text-align: center;">Ajuntament:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Centre Municipal de Servicis Socials. Programa de Menor. -S.E.A.F.Is. -P.E.F			
--	---	--	--	--

6.- METODOLOGIA

6.1 CRITERIS DE DERIVACIÓ:

El criteri prioritari de derivació al/a la t.s. serà la detecció d'algun dels **indicadors de risc** que vénen arreplegats en el "Full de notificació per a l'atenció socio sanitària infantil i la protecció de menors". (ANNEX 1). La derivació pot realitzar-se pels professionals de l'EAP i/o d'altres Institucions, així com la sol·licitud d'intervenció a demanda de la família i altres.

6.2.- PROCEDIMENTS DE DERIVACIÓ:

- Interconsulta entre servicis sanitaris i no sanitaris: Abulcassis (Informe del Contacte).
- Informe social.
- Telèfon.
- Fax.
- Correu electrònic.
- Cita prèvia.

6.3.- COORDINACIÓ:

La coordinació socio sanitària promou l'aplicació i l'execució de criteris comuns entre institucions, servicis i professionals que actuen en el mateix àmbit comunitari.

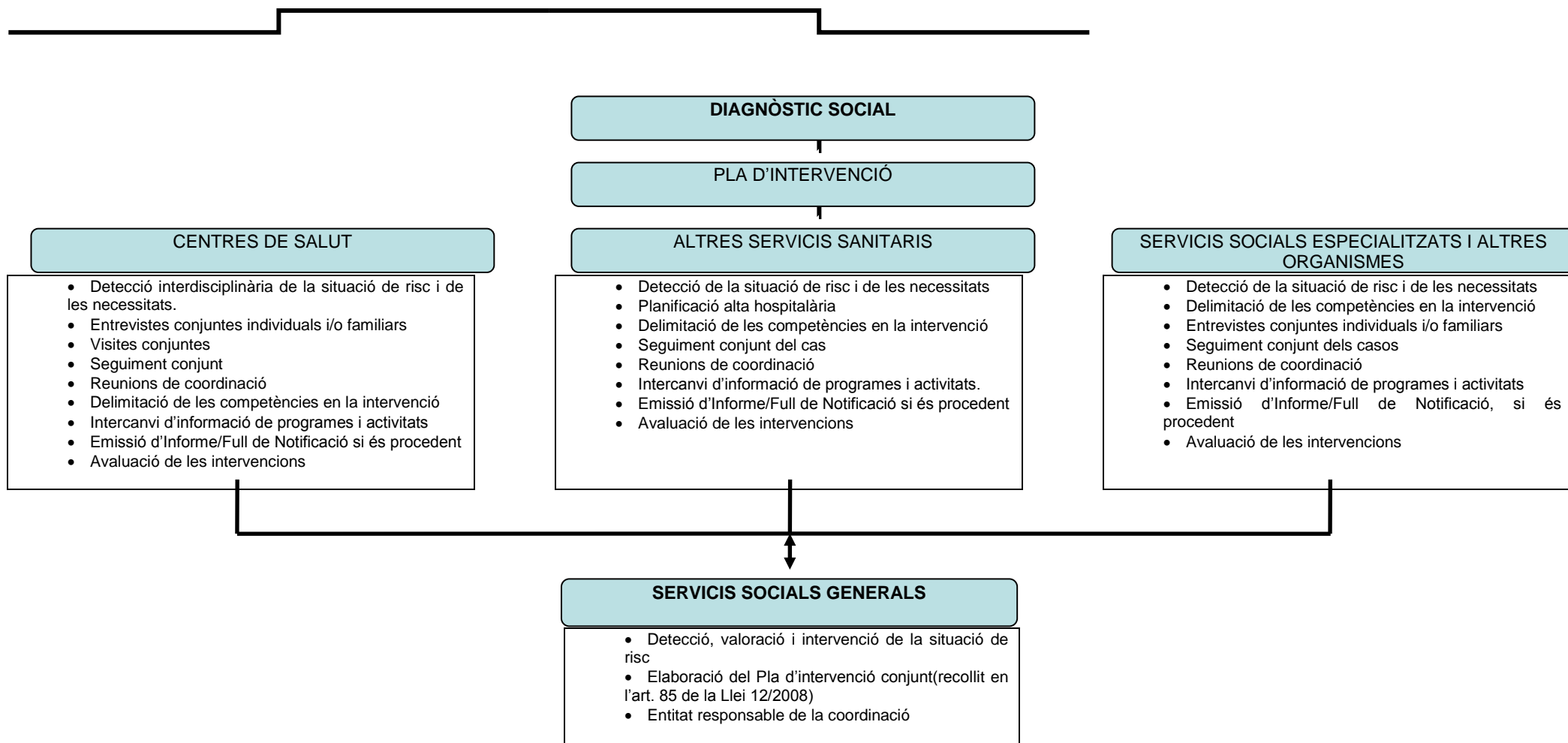
Destaquem com a objectius principals:

- Evitar la duplicitat d'accions entre les distintes institucions que treballen en el mateix àmbit.
- Afavorir una major captació de la població de risc socio sanitari.
- Conèixer les necessitats reals i les necessitats sentides per la Comunitat.
- Optimitzar els recursos existents i promoure la creació dels necessaris.
- Creació de plataformes de coordinació estables en els distintes departaments.
- Promoure activitats comunitàries de prevenció entre les distintes entitats.

Per a dur a terme estos objectius es requereix l'elaboració d'un **circuit d'intervencions coordinades** com a instrument de treball, que tinga l'usuari com a eix central de tota la intervenció.

El dit circuit és el que es desenrotlla a continuació.

6.4 CIRCUIT D'INTERVENCIÓ COORDINADA:

7.- PROTOCOL D'INTERVENCIÓ DEL TREBALLADOR O TREBALLADORA SOCIAL D'ATENCIÓ PRIMÀRIA EN L'ATENCIÓ A MENORS EN RISC

7.1.- INTRODUCCIÓ.

Els/les professionals que treballen en servicis sanitaris (Atenció Primària, Atenció Especialitzada, Salut Mental, etc.) han d'actuar sempre davant de situacions de maltractament infantil, detecció de símptomes o fets que puguen suposar l'existència de desprotecció o risc d'un/a menor, i estan obligats a comunicar-ho als servicis competents en matèria de protecció de menors. Tant la Llei 8/2008 de la Generalitat Valenciana, de Drets de Salut de Xiquets i Adolescents, com la Llei 12/2008 de Protecció Integral de la Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana, estableixen esta obligatorietat:

“Els titulars dels servicis de salut i **personal sanitari**, tenen l'**obligació** d'informar a les **administracions públiques competents** en matèria de protecció de menors o quan siga necessari del ministeri fiscal o de l'autoritat judicial, d'aquells casos que puguen suposar l'existència de maltractaments o una situació de **desprotecció o risc del menor...**” (Llei 8/2008-Article 7)

En ambdós lleis, s'incidix en la necessitat del **treball coordinat** entre institucions sanitàries i institucions de protecció de menors per a la “*prevenció, detecció i derivació, i si és el cas posterior suport, de les situacions de risc i desempament*”, determinant-se que siguen les **Unitats de Treball Social** de les Institucions sanitàries, les que actuen com a **interlocutores** amb els servicis competents en matèria de protecció de menors, i assignant a la Generalitat la funció de promoure la col·laboració entre les distintes institucions implicades.

Només si es detecten i notifiquen els casos de maltractaments és possible interindre i previndre seqüeles físiques, emocionals i socials en el menor.

Qualsevol actuació per part dels/de les professionals ha d'anar encaminada a garantir l'**interés i benestar del menor** i d'acord amb la **normativa sobre protecció de dades** arreplegada fonamentalment en la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, la Llei 1/2003 de 28 de gener, de la Generalitat, de Drets i Informació al Pacient de la Comunitat Valenciana i en la Llei 8/2008 ja mencionada anteriorment.

El **MALTRACTAMENT** es pot **DEFINIR** com:

Qualsevol acció no accidental, que comporta l'**abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un/a menor de 18 anys, que és realitzada pels progenitors o cuidadors principals, per una altra persona, o per qualsevol institució que amenaça el seu adequat desenrotllament.**

7.2- PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ DES DEL CENTRE DE SALUT.

Partint del model de prevenció de salut pública, dins de l'atenció al maltractament infantil, l'actuació es pot donar en tres nivells:

- **Prevenció primària**, dirigida a la població general, amb la finalitat de la promoció del bon tracte.
- **Prevenció secundària**, dirigida a menors i famílies en què s'identifiquen factors de risc, amb la finalitat de detectar com més prompte millor estos factors, reduir danys i potenciar factors protectors.
- **Prevenció terciària**, dirigida a menors víctimes de maltractament evident o sospita fonamentada amb la finalitat de garantir la seguretat i el benestar del menor.

7.3.- ACTIVITATS EN ELS DISTINTS NIVELLS

Prevenció primària.

A través de les activitats que es desenrotllen en els distints **Programes de Salut** implantats en els centres, així com de les **Activitats Comunitàries**, s'incidix sobre tota la **població sana**.

Els Programes de Salut directament relacionats són:

- Atenció a l'embaràs, part i puerperi.
- Supervisió de la salut infantil (Xiquet sa).

Respecte a les Activitats Comunitàries (escoles de pares, tallers de promoció de salut amb població general i col·lectius vulnerables. Educació per a la salut en l'àmbit educatiu, etc.) és necessari:

- Tindre en compte les necessitats de la zona.
- Establir coordinació amb diferents entitats que treballen en la zona per a una actuació conjunta.
- Abordatge interdisciplinari.
- Potenciar la participació activa de la població implicada.
- Conèixer i difondre experiències de "bones pràctiques".

Prevenció secundària i terciària

1. Detecció de situació de possible risc a través de:

Intervenció del treballador o treballadora social d'AP amb Població Infantil i Adolescent

- Equip d'Atenció Primària(EAP)
- Altres servicis sanitaris: Atenció Especialitzada (AE), Atenció Primerenca (AT), Salut Mental, Unitat de Conductes Addictives(UCA), Unitat de Salut Sexual i Reproductiva (SSiR), etc.
- Equip Municipal de Servicis Socials (CMSS)
- Centres educatius: Servici Psicopedagògic Escolar (SPE), professors, associació de mares i pares, etc.
- Familiars
- Comunitat: veïns, associacions etc.
- Altres: Policia, Fiscalia, etc.

2. Estudi de la situació sociofamiliar del menor. Identificació de factors de risc:

- Fonts primàries: entrevista i observació amb els pares, menor i altres familiars en centre sanitari i/o domicili.
- Fonts secundàries: coordinació amb distints professionals per a informació social (CMSS); informació mèdica (EAP, AE, UCA, SSiR, etc.); informació psicològica (Unitat de Salut Mental Infantil i Juvenil, AT, etc.); informació de l'àmbit escolar (SPE, professors, etc.); altres (Policia, etc.)

3. Valoración de la situació/diagnòstic social. Pla de treball Indisciplinar.

Els nivells d'intervenció en l'àmbit sanitari poden ser diferents segons la **gravetat** dels fets i el **risc** que presente el menor:

Situació no urgent (no greu o amb baix risc de repetir-se).

Estes situacions es caracteritzen per l'existència d'un perjudi per al/la menor que no té la gravetat suficient per a justificar la seua separació del nucli familiar.

Activitats específiques:

- Inclusió en els distints programes.
- Supervisió compliment cites programades.
- Entrevistes de seguiment en el centre de salut o en altres institucions, segons el cas.
- Informació a la família, gestió i/o derivació als recursos pertinents, segons la problemàtica i necessitats detectades.
- Visites a domicili. Segons el cas, realització de visites conjuntes amb altres professionals, tant sanitaris com d'altres servicis implicats en l'atenció del/de la menor.
- Educació per a la salut individual i grupal.
- Coordinació/derivació a altres servicis sanitaris, socials educatius, etc.
- Planificació d'actuació conjunta amb professionals sanitaris i d'altres servicis, principalment amb el CMSS. Establiment de coordinació sistematitzada.
- Avaluació d'objectius plantejats amb la família.
- Ompliment del Full de Notificació si és procedent, adjuntant-hi informe social i/o informe mèdic, segons el cas.
- Registre de la situació de risc com "Alerta" en la Història, segons el

Situació urgent (greu i amb risc de repetir-se). Activitats específiques:

- Atenció al/a la menor.
- Derivació a l'hospital si es considera necessari, informant a la Unitat de Treball Social de l'hospital i al Servei d'Urgències.
- Ompliment del Full de Notificació, adjuntant-hi informe social, mèdic, comunicat de lesions, segons el cas.
- Coordinació amb el CMSS i altres entitats, per a planificar actuacions conjuntes. En cas necessari (adopció de mesures urgents de protecció), comunicació a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social o al Centre de Recepció de Menors.
- Registre de la situació de risc com "Alerta" en la Història.

4. Ompliment del Full de Notificació (Annex 1)

El Full de Notificació té com a finalitat la comunicació o derivació de les situacions de risc o desemparament de menors, dins del mateix àmbit sanitari i d'este amb el de servicis socials. És un instrument per a sol·licitar la intervenció d'un altre servici o institució.

Pot ser omplida tant pel personal sanitari de l'EAP (metges, infermeria, comares, etc.), com pels seus treballadors o treballadores socials, per això tenint en compte les situacions, les activitats seran:

Situació no urgent**Personal sanitari**

- Ompliment del Full de Notificació.
- Informació a la família de l'ompliment.
- Remetre full al/a la Treballador/a Social(TS) de l'EAP
- Si no es disposa de TS, remetre full al CMSS-

Unitat de Treball Social

- Ompliment Full de Notificació.
- Informació a la família de l'ompliment.
- Coordinació de l'actuació de l'EAP amb altres professionals.
- Derivació al CMSS-
- Interlocutor/a davant de les institucions

Situació urgent**Personal sanitari**

- Ompliment conjunt amb TS. del Full de Notificació, si és possible.

Intervenció del treballador o treballadora social d'AP amb Població Infantil i Adolescent

- Informació a la família de l'ompliment, si és possible.
- Si no es disposa de T.S. remetre el full al CMSS, i segons existència de lesions, actitud dels responsables del/de la menor etc., comunicació de la situació a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social i/o Jutjat - Fiscalia i/o Policia.
- Comunicat de lesions al Jutjat, si és procedent.

Treballador/a social

- Ompliment conjunt amb personal sanitari del full.
- Informació a la família de l'ompliment, si és possible.
- Coordinació de l'actuació de l'EAP amb altres professionals.
- Derivació al CMSS.
- Segons existència de lesions, actitud dels responsables del/de la menor, etc. Comunicació de la situació a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social i/o Jutjat - Fiscalia i/o Policia.
- Remetre full a la Unitat de Treball Social de l'Hospital de referència, si es deriva el menor.
- Interlocutor o interlocutora davant de les institucions.

8.- AVALUACIÓ

L'estudi de les dades dels indicadors d'avaluació ve determinat per la possibilitat d'obtenir els mateixos a través dels registres o suports informàtics que es manegen, fonamentalment per Abulcassis. En tot cas, s'ha d'homologar la dita arreglada de dades, ajustant-se a les possibilitats de tots els professionals, per a poder facilitar el tractament de la informació obtinguda.

Indicadors d'avaluació:

- Realització de la guia de recursos.
- Actualització anual de la guia de recursos.
- Nre. de menors en situació de risc captats.
- Tipologia de risc.
- Nre. d'entrevistes de seguiment de menors en risc.
- Nre. de visites domiciliàries.
- Tipologia de la necessitat / problema detectats.
- Nre. de recursos aplicats/recursos idonis.
- Nre. d'activitats de coordinació: EAP. Altres institucions, associacions, etc.
- Nre. de fulls de notificació: professionals que la realitzen.
- Nre. d'informes socials emesos.
- Nre. d'activitats comunitàries.
- Tipologia activitats comunitàries.

9.- BIBLIOGRAFIA:

- Arruabarrena, M.I i de Paul, J. (2000. 2a Edició). *Manual de Protecció Infantil*. Barcelona. Masson.
- Treballadores Socials de Centres d'Atenció Primària i Hospitals de València. (2003). *Intervenció del/de la treballador/a social de Salut, en la detecció i abordatge de situacions de desprotecció o maltractament infantil*. No publicat.
- Treballadores Socials d'Atenció Primària i Especialitzada, de Salut i Servicis Socials de València. (2004). *Coordinació sociosanitària en la intervenció davant de les situacions de desprotecció o maltractament infantil*. Ponència presentada a la II Trobada sobre la Coordinació Sociosanitària des de la perspectiva del Treball Social. Alacant. No publicada.
- Treballadores Socials d'Atenció Primària. Àrea 4. (1995). *Activitats de l'àrea de Treball Social en Atenció Primària*. No publicat.
- Treballadores Socials d'Atenció Primària de València. *Protocols i Programes sobre intervenció del/de la treballador/a social en el Programa de supervisió de la salut infantil*. No publicat.
- Generalitat Valenciana: Conselleria de Sanitat, Conselleria de Benestar Social. (2006). *El paper de l'àmbit sanitari en la detecció i abordatge de situacions de desprotecció o maltractament infantil*.
- Societat de Pediatria Social. Associació Espanyola de Pediatria. (2007). *Qualitat, gènere i equitat en l'atenció integral a la salut de la infància i adolescència*. Ministeri de Sanitat i Consum.
- Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica. BOE. núm. 274/15-11-2002.
- Llei 1/2003 de 28 de gener, de la Generalitat, de Drets i Informació al Pacient de la Comunitat Valenciana. DOGV. núm. 4430/31-01-2003.
- Orde de 9 de març de 2006, de la Conselleria de Sanitat i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el Full de notificació per a l'atenció sociosanitària infantil i la protecció de menors en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. DOGV. núm. 5250/03-05-2006.
- Llei 8/2008, de 20 de juny de la Generalitat, dels Drets de Salut de Xiquets i Adolescents. DOCV. núm. 5793/26-06-2008.
- Llei 12/2008, de 3 de juliol, de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència de la Comunitat Valenciana. BOE. núm. 200/19-08-2008.

ANNEX I

- “Full de notificació per a l’atenció sociosanitària infantil i la protecció de menors”

 GENERALITAT VALENCIANA	FULL DE NOTIFICACIÓ PER A L'ATENCIÓ SOCIO SANITÀRIA INFANTIL I LA PROTECCIÓ DE MENORS HOJA DE NOTIFICACIÓN PARA LA ATENCIÓN SOCIO SANITARIA INFANTIL Y LA PROTECCIÓN DE MENORES	Full Hoja 3 de 4
A DADES D'IDENTIFICACIÓ DEL/DE LA MENOR / DATOS DE IDENTIFICACIÓN DEL/DE LA MENOR		
NOM / NOMBRE _____	COGNOMS / APELLIDOS _____	☐ Home / Hombre ☐ Dona / Mujer DATA NAIXEMENT / FECHA NACIMIENTO _____
ADREÇA I (CARRER/PLAÇA, NÚMERO I PORTA) / DIRECCIÓN (CALLE/PLAZA, NÚMERO Y PUERTA)		LOCALITAT / LOCALIDAD _____
TELÈFON 1 / TELÉFONO 1 _____	TELÈFON 2 / TELÉFONO 2 _____	CP _____
DADES DE LA MARE/PARE O PERSONA RESPONSABLE DATOS DE LA MADRE/PADRE O PERSONA RESPONSABLE		MÉS INFORMACIÓ D'INTERÉS / MÁS INFORMACIÓN DE INTERÉS _____
B INDICADORS I FACTORS DE RISC OBSERVATS / INDICADORES Y FACTORES DE RIESGO OBSERVADOS		
ALTRES INDICADORS O COMENTARIS / OTROS INDICADORES O COMENTARIOS		
☐ Sospita / Sospecha ☐ Evidència / Evidencia ☐ Observació aïllada / Observación aislada ☐ Observació reiterada / Observación reiterada		
C ACTUACIONS PREVIES REALITZADES / ACTUACIONES PREVIAS REALIZADAS		
S'ha informat a la família d'esta notificació? / ¿Se ha informado a la familia de esta notificación?: ☐ SÍ ☐ NO Per què? / ¿Por qué? _____		
D SOL·LICITUD D'ACTUACIONS / SOLICITUD DE ACTUACIONES		
NOTIFICACIÓ DIRIGIDA A / NOTIFICACIÓN DIRIGIDA A _____		
ACTUACIONS SOL·LICITADES / ACTUACIONES SOLICITADAS _____		
E DADES DE LA NOTIFICACIÓ / DATOS DE LA NOTIFICACIÓN		
DATA DE LA NOTIFICACIÓ FECHA DE LA NOTIFICACIÓN _____	ÀMBIT QUE NOTIFICA / ÁMBITO QUE NOTIFICA ☐ A.P. ☐ Hospital / Hospital ☐ Altre / Otro	ADREÇA DEL CENTRE / DOMICILIO DEL CENTRO LOCALITAT / LOCALIDAD TEL / FAX _____
PROFESSIONAL INFORMANT / PROFESIONAL INFORMANTE ☐ Metge/Pediatra / Médico/Pediatra ☐ Comare-Infermera / Matrona/Enfermera ☐ Treball Social / T. Social ☐ Psicòleg / Psicólogo		PERSONA QUE NOTIFICA / PERSONA QUE NOTIFICA (opcional: nom, col·legiat... / Opcional: nombre, colegiado...)
Les dades de caràcter personal continguts en l'imprès podran ser inclosos en un fitxer automatitzat per al seu tractament per l'òrgan administratiu responsable d'este, en l'ús de la funcions pròpies que tinga atribuïdes i en l'àmbit de les seues competències, de conformitat amb la Llei Orgànica 15/1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal. Los datos de carácter personal contenidos en el impreso podrán ser incluidos en un fichero automatizado para su tratamiento por el órgano administrativo responsable del mismo, en el uso de la funciones propias que tenga atribuidas y en el ámbito de sus competencias, de conformidad con la Ley Orgánica 15/1999, de Protección de Datos de Carácter Personal.		

(1/3) EXEMPLAR PER A SOL·LICITAR LA INTERVENCIÓ / EJEMPLAR PARA SOLICITAR LA INTERVENCIÓN

 CIT - IAC
 DIN - A4
 IA - 2025 - 03 - E

